

Als ondernemer (ZZPer maar ook als venoot van een VOF, voor een BV komt er nog wat meer kijken) in Nederland heb je de volgende verplichtingen qua boekhouding en belastingen:

1. Nadat je je ingeschreven hebt bij de KvK (kost € 85) krijg je van de Belastingdienst een brief met je BTW nummer en wanneer je BTW aangifte moet doen.
2. Vervolgens als je facturen stuurt, altijd je KvK nummer en je BTW-ID vermelden. Dus niet je BTW nummer! Bij een VOF zijn deze gelijk, maar bij een eenmanszaak/ZZP-er niet. Let ook op de andere factuureisen zoals oplopend en aansluitende factuurnummers, een omschrijving van wat je factureert en de prijs exclusief BTW en de BTW apart.
3. Een aparte bankrekening voor de onderneming is niet verplicht, maar vaak wel verstandig.
4. Je houdt een boekhouding bij van inkomsten en uitgaven van de zaak, daar hou je ook in bij hoeveel BTW je ontvangen hebt over je omzet/verzonden facturen en hoeveel BTW je hebt betaald op kosten van de zaak. Dus een lijst van ontvangsten en een lijst van uitgaven. Kan soms prima in excel (kolommen bijvoorbeeld: datum, omschrijving, bedrag inclusief BTW en de BTW en bij verzonden facturen eventueel de datum van ontvangst):
05-11-26 Omzet € 100 BTW € 17,35 (IN)
06-11-26 Drukwerk € 40 BTW € 6,94 (UIT)
Als je onderneming wat omvangrijker is, dan is een online boekhoudabonnement vaak handig, factureren, automatisch inlezen bankmutaties, BTW aangifte... Handig, maar het vraagt wel gewenning en nauwkeurig en regelmatig boekhouden! Zelf vindt ik Kleisteen en E-Boekhouden prima pakketten. Van alle zakelijke betalingen en ontvangsten bonnen/facturen bewaren, bewaren zoals je ze gekregen heb: dus op papier of digitaal.
5. Meestal is de BTW op omzet 21%, soms 9% (kunst, levensmiddelen, gelegenheid geven tot sportbeoefening, schilderen, stukadoren), soms BTW verlegd (bij onder aanneming) en heel soms een vrijstelling (geen BTW). Zoek dit goed uit, ten onrechte geen BTW of een te laag percentage berekenen kan een duur grapje zijn.
6. Kosten zijn alle uitgaven die je niet zou doen als je geen zaak zou hebben, dus inkoop, boekhouder, drukwerk, website, zakenlunch (niet overdrijven!), bedrijfsverzekering, een deel van je telefoon- en internetkosten, € 0,23 per zakelijke kilometer met eigen vervoer en meer. BTW neem je over van de factuur/kassabon die je krijgt.
7. Meestal na afloop van elk kwartaal moet je BTW aangifte doen (of laten doen), je krijgt daarvoor inlogcodes van de Belastingdienst, in mijn voorbeeld zou je € 17 -/- € 7 = € 10 berekenen als BTW 4^e kwartaal. Let op: altijd op tijd BTW aangifte doen en tijdig betalen (als er wat te betalen is), anders krijg je boetes en meer ellende!
8. Er is een vrijstelling voor de BTW: de Kleine Ondernemers Regeling, als je omzet per jaar beneden de € 20.000 blijft, kun je ontheffing vragen van BTW

- plicht. Dan hoef je geen BTW aangifte meer te doen. Maar je mag ook geen BTW meer op je facturen zetten en je krijgt geen BTW meer terug op kosten en investeringen, dus het is niet altijd voordelig. Bij import uit de EU moet je soms BTW afdragen over wat je ingekocht hebt.
9. Na afloop van het jaar moet je aangifte inkomstenbelasting doen, dan moet er een jaarrekening gemaakt worden (een opstelling van alle inkomsten en uitgaven van je onderneming in een jaar) en een balans (de bezittingen en schulden van je onderneming op 31 december).
 10. Met die jaarrekening en andere gegevens (inkomen loon, inkomen uitkering, ziektekosten, goede doelen en meer) moet er dan inkomstenbelastingaangifte gedaan worden voor 1 mei, dus aangifte 2025 doen voor 1-5-2026, je kunt ook zelf uitstel vragen tot 1 september of als je gebruik maakt van een boekhouder, dan vraagt die meestal uitstel en dan heb je zelfs tot 1-5-2027.
 11. Als je een onderneming hebt en je kunt aannemelijk maken dat je 1225 uur in je bedrijf hebt gewerkt in een jaar, dan kom je in aanmerking voor zelfstandigenaftrek, de eerste € 1.200 winst is dan onbelast, de eerste drie jaar nog € 2.123 extra. Deze zelfstandigenaftrek wordt verlaagd, maar dat wordt gecompenseerd met een hogere arbeidskorting Verder is er nog een MKB korting en zijn er heffingskortingen. Uiteindelijk wordt er dan berekend hoeveel inkomstenbelasting (IB) en hoeveel inkomensafhankelijke premie Zorgverzekeringswet (ZvW) je moet betalen. Globaal als je ZZPer bent en in 1225 uur aannemelijk kunt maken en geen loon of uitkering daarnaast hebt: winst tot € 10.000 niets betalen, winst van € 10.000 tot € 30.000 5% ZvW premie betalen en boven de € 30.000 winst 5% ZvW premie en 35% IB betalen. Omdat die zelfstandigenaftrek veel uit kan maken, kan het verstandig zijn om je urenbesteding bij te houden, zeker als er twijfel kan zijn of die 1225 uur gehaald worden!
 12. Let op: je winst heeft ook invloed op je toeslagen, dus ga je veel verdienen, dan kan je zorgtoeslag en huurtoeslag terug moeten betalen!
 13. Auto van de zaak is best een ingewikkeld onderwerp, kom ik aan het eind van dit verhaal op terug.
 14. Personeel in dienst nemen is ook best ingewikkeld, denk aan doorbetalen tijdens ziekte en vakantie, loonadministratie, transitievergoeding bij ontslag en meer... Meestal loonadministratie uitbesteden.
 15. Als je in de BBZ zit (bijstand hebt) dan zijn daar ook voorwaarden aan verbonden en bij een uitkering van de UWV is het al helemaal ingewikkeld.
 16. Ik zou adviseren: als je onderneming een beetje omvang heeft, schakel een boekhouder in, maar maak vooraf afspraken over de prijs die hij/zij rekent per jaar. Als voorbeeld: wij rekenen voor een ondernemer die zijn boekhouding zelf bijhoudt (in excel of een online boekhoudpakket) € 500 exclusief BTW per jaar voor de BTW aangiften, de jaarrekening en de inkomstenbelastingaangifte en alle bijkomende werkzaamheden.

Voorbeeld BTW aangifte

Omzet € 20.000 x 21% =	€ 4.200 af te dragen BTW
BTW op kosten	<u>-/- 500 terug te krijgen</u>
Betalen	€ 3.700 aangeven en tijdig betalen

Voorbeeld Jaarrekening

Balans	<u>31-12-2026</u>
Gereedschap	€ 2.000
Debiteuren	€ 1.210
Banksaldo	<u>€ 500</u>
TOTAAL ACTIVA	€ 3.710

	<u>31-12-2026</u>
Eigen Vermogen	€ 1.260
BTW 4 ^e kwartaal	€ 2.100
Boekhouder NTB	<u>€ 350</u>
TOTAAL PASSIVA	€ 3.710

Verlies en Winst

	<u>2026</u>
Omzet	€ 48.100
Inkoop	-/- 7.800
Uitbesteed werk	<u>-/- 2.500</u>
BRUTO WINST	€ 37.800
Reclame en Advertentie	-/- 500
Huisvestingskosten	-/- 1.200
Kantoorkosten	-/- 500
Telefoon en Internet	-/- 600
Boekhouder	-/- 350
Bedrijfsverzekering	-/- 150
Kilometerdeclaratie	-/- 1.900
Afschrijving Gereedschap	-/- 500
Diverse kosten	<u>-/- 1.150</u>
NETTO WINST	€ 31.000

Voorbeeld Belastingaangifte 2026

Winst uit onderneming	€ 31.000
Af zelfstandigenaftrek	-/- 1.200
<u>Af MKB vrijstelling</u>	<u>-/- 3.658</u>
Belastbare winst	€ 25.142
Belasting 36,97%	€ 8.987
Algemene Heffingskorting	-/- 3.115
<u>Arbeidskorting</u>	<u>-/- 5.382</u>
BETALEN	€ 490

Naast deze € 490 inkomstenbelasting nog betalen 4,85% over € 25.142 aan premie Zorgverzekeringswet € 1.219

Auto van de zaak of niet...

Als je ondernemer bent en je hebt een auto, dan heb je met allerlei ingewikkelde mogelijkheden te maken.

Wegenbelasting

Bij een auto met geel kenteken maakt het allemaal niets uit. Bij een auto met een grijs kenteken krijg je automatisch een lager bedrag aan wegenbelasting als je een BTW nummer hebt, aanvullende eis is dat je die auto voor meer dan 10% zakelijk gebruikt.

Omzetbelasting

Eerst het simpele gedeelte: je kunt alle BTW op aanschaf en autokosten (onderhoud en brandstof met name) terugvragen

(als je een BTW bon hebt en bij brandstof moet je ook de betaling kunnen bewijzen, dus PINNen of een brandstofpas). Maar dan: als je die auto (grijs kenteken of geel kenteken maakt niet uit) ook privé gebruikt, dan moet je in de laatste BTW aangifte van het jaar een bijtelling doen voor privé gebruik. Die bijtelling kan simpel 2,7% van de Cataloguswaarde als je BTW hebt afgetrokken bij aanschaf, heb je geen BTW afgetrokken bij aanschaf én vanaf het 4e jaar na aanschaf dan is die bijtelling 1,5% van de Cataloguswaarde. Die bijtelling kan ook minder simpel: op basis van gebruik: Als er bij de aankoop van de auto destijds BTW is betaald en teruggevraagd, dan neem je per jaar 1/5 deel van die BTW mee en tel je op bij de afgetrokken BTW op de autokosten van dat jaar. Dan bepaalt je aan de hand van je kilometerstanden (op 1-1 en op 31-12) hoeveel kilometers je in het jaar hebt gereden. Aan de hand van je kilometeradministratie stel je vast hoeveel zakelijke kilometers je hebt gereden en het verschil is privé. Het aandeel van privé km's in het totaal aantal km's is ook het niet aftrekbare deel van de BTW op autokosten. Dus je hebt een auto gekocht voor € 10.000 exclusief 21% BTW, de BTW op autokosten is € 400 en zakelijke km's 6.000, totaal aantal km's 10.000. Dan bijtelling privé gebruik 4.000 km/10.000 km x (€ 400 plus € 2.100 / 5) is 40% van € 820 is € 328. Als die auto een Cataloguswaarde heeft van € 20.000, dan zou 2,7% € 540 zijn, dus die ingewikkelde berekening is vaak voordeliger.

Inkomstenbelasting

Je kunt een auto tot het bedrijfsvermogen rekenen of als privé vermogen beschouwen. Bij de auto in privé is het simpel: € 0,23 per zakelijke km is aftrekbaar en die € 0,23 is voor alle autokosten, dus ook inclusief parkeren in hartje Amsterdam... Bij de auto op de zaak is het soms simpel: alle kosten op de zaak en een bijtelling van afhankelijk van de auto van 22% van de CW of 35% dagwaarde bij een auto van 15 jaar of ouder. Als je onder die bijtelling uit wil komen, dan zijn er enkele mogelijkheden:

1. Een sluitende km registratie waarmee je bewijst dat je er 500 km of minder per jaar privé mee rijdt.
2. De 'verklaring uitsluitend zakelijk gebruik'. Een zelfstandige die aannemelijk kan maken dat hij of zij met de auto geen enkele kilometer privé rijdt, krijgt deze verklaring van de belastingdienst. Daarmee hoeft je geen correctie te maken voor het privégebruik van de auto (de 'bijtelling') en géén rittenadministratie bij te houden.
3. Een auto die naar aard en/of inrichting ongeschikt is voor privé gebruik. Dus een auto (meestal een grijs kenteken) waarmee je privé niet kunt rijden, maar bedenk dat de Fiscus hier snel anders over zal denken als jezelf...

Tot zover, ingewikkeld gedoe, maar even simpel: BTW gewoon altijd alle BTW terugvragen en die ingewikkelde berekening maken voor de bijtelling. Koop je een tweedehands die je ook privé gebruikt: € 0,23 per km declareren. Koop (of lease) je een nieuwe en al helemaal bij een lagere bijtelling als 22%: dan is het zakelijk nemen al snel aantrekkelijker. Bij een elektrische auto hoort een lagere bijtelling, dus meestal op de zaak nemen en een motor van de zaak is ook voordelig.

Henk Kral, 2026